

Wd
455

h.

N

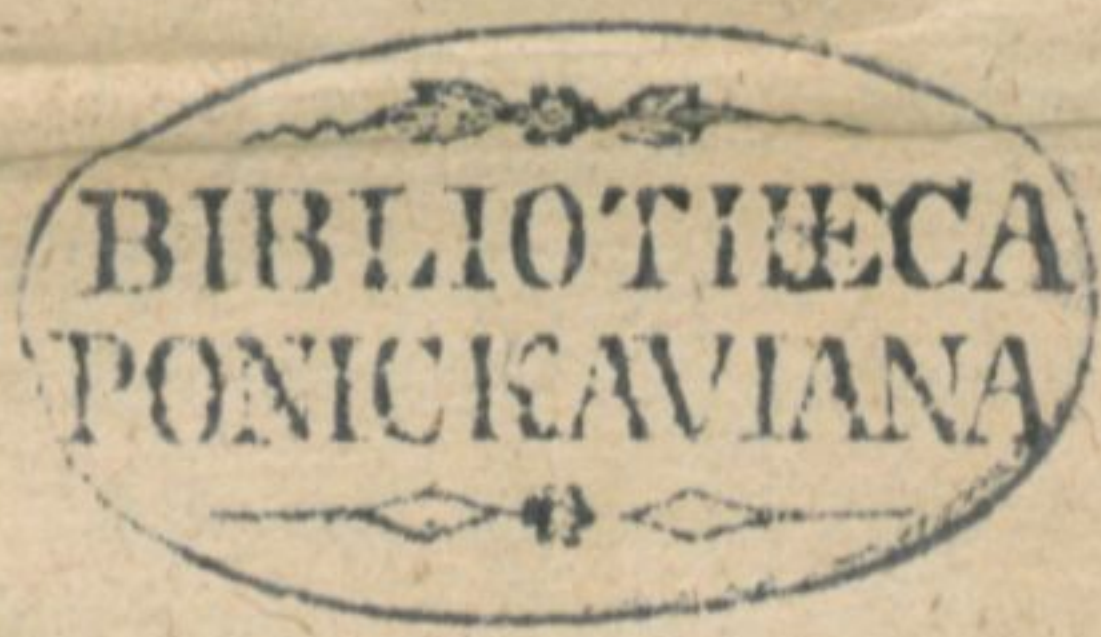
h. 32, 57

ca
Wd
955

in rebus Frederici II ex libris

COLOSSVS
EX PVLVERE,
MAGNAE SPEI PRÆCO
ET
VERI HONORIS MONVMENTVM.

Gotha

1897

COLOSSE
EX PVBLIKI
MAGNAE SEPTENTRIONIS
ET
VERI HONORIS MONTANAE

Colosso huic quisquis adstas,
lege ac pellege
muti lapidis titulos illepidos, nec tamen mutos.

Noli tamen mirari
litterato saxo aptari vocem *praconis*:
par erat
lucere in festiuitate publica
inufitata insoliti gaudii monumenta & modos;
sic, cui natura negauit,
nefas erat deesse aliunde
ingenium & vocem,
ad celebrandum diem festiuum, faustum & expectatum,

quo
PRINCEPS DESIDERATISSIMVS

ciuibus redditur desideratis.

Tandem orta lux est,

feriis ac diuturnis votis expetita,

qua

FRIDERICVS,

ERNESTI PII NEPOS,

FRIDERICI CLEMENTIS ET MAGNANIMI FILIVS

PIVS, CLEMENS ET MAGNANIMVS,

postquam

varias regiones, terrarum marisque interuallis disiunctas,
lustrauerat, vel potius illustrauerat
splendore gentilitio & suo,
sospes ac incolumis
ingreditur urbem patriam,
antiquam Saxoniae ducum regiam,
Gotham dilectam.

Quis hic laetitiae, plausus & desiderii modus?

Nullus locus, qui vestigium hominis capit,
vacat spectantibus;

ædium fastigia in proximo spectas onerata & laborantia,

Ad implendos tanto spectaculo oculos,

concurrunt ex urbibus agrisque ciues,
vias opplent,

angustumque tramitem relinquunt,

per quem progreditur

PRINCEPS AVGVSTVS

ad augustos lares sedis auitæ,

paci, libertati salutique publicæ sacræ,

& nunc denuo sacrandæ

nouis auspiciis & salutatione antistitis præsentis & noui.

X 2

Adco

Adeo lætissima **PRINCIPIS** aduentantis facies & vultus amabilis
hæret in oculis, ore, animo

obnoxiorum tam placidæ maiestatis cultorum.

Officiosi muneris spectator & particeps,

quisquis es,

respecta ad hunc colossum,

&

nisi solenniora festiuitatis decora sensum occupant,
rimare curiosius, quid ille sibi velit?

Ex puluere surgit

CIRCI SCHOLASTICI.

Hic

vt talis esset ex humili angustoque ludi litterarii theatro:

vt salutari & religiosa lege frequentaretur;

huius

vt puluis ab ordinum ductoribus tyronibusque honestius auspicariusque
calcaretur,

effecerunt consilio, auspicio & magno impendio

MAIORES RELIGIOSI ET MAXIMI,

nihil non impendere parati

in publici egregii compendium.

Tam augustæ, tam diuinæ originis progeniem,

munus diuinitus datum,

terrarum & gloriæ auitæ hæredem,

PRINCIPEM sedibus paternis redditum,

CIRCI custodes & apparitores ingenui

dum suspiciunt,

dum colere & plausu digno excipere laborant,

opprimuntur gaudii magnitudine,

percelluntur maiestate vultus dominici,

vt

in vicem vocis, gaudio & admiratione suppressæ,

litterati saxi operam inuocare cogantur.

In hoc

suspendunt religiosi officii nomina,

omina, vota, plausus, preces

pro felicitatis publicæ perpetuitate,

pro **PRINCIPIS** salute.

Hoc enim simplex & cuncta complexum,

vnus sed omnium votum est;

quin voti fiduciam copiamque pacisci

sanguine, spiritu, vita,

nulli, si opus foret, reluctantur.

Ista ciuium mens, desiderium & studium

legitimus boni principis honor,

publicæ salutis præsidium, robur ac decus est.

Ac.

Acquiescunt pretiis illis rectores gentium,
 qui bona seculi sui satis intelligunt,
 qui status principalis decora rite sciunt æstimare,
 qui fortunæ gloriæque gentilitiæ altitudinem capere ipsi,
 quam ab ea capi malunt,
 Non aliter visum maioribus gloriosis & maximis
 SERENISSIMI PRINCIPIS NOSTRI,
 vix alia re magnis, quam suorum amore & fide;
 ad inuidiam potentibus,
 quousque ciuili cultu sustinebant superabantque potentia inuidiam:
 clarioribus ex ambitiosæ claritatis contemptu:
 ratis constanter,
 famam bonam satius religione, virtute & meritis,
 quam imaginibus & statuis prorogari,
 nec formam principis,
 ad famam immortalem,
 exprimi melius custodiri que securius auro & argento,
 quam ciuium fauoribus.
 Quin sola solida & rata decora,
 insignibusque omnibus speciosiora
 existimata sunt,
 extantia clementiæ & pietatis monumenta,
 custodita salus ciuium,
 conseruata, aucta, ornata res priuatorum.
 Talibus natum,
 datum talibus successorem,
 absit, quæ contaminare audeat, ambitio aliena,
 praua & inscia veræ maiestatis:
 facessat sacrilega assentatio,
 quæ cælo reponit mortales,
 radiata capita principum iactat viuentium,
 arcus multiplicat, statuas molitur, tropæa ostentat,
 templa, aras, victimas poscit in cultum dominicum!
 Conticescat histrionica,
 artes effœminatæ & indecora seculo studia,
 famelicæ adulationis figmenta:
 quæ
 dum solidas laudes ludis & commissionibus celebrare instituunt,
 infamant,
 & vocibus, modis gestibusque ludicris & effœminatis in ludibrium frangunt
 & conerunt.
 Prorsus
 totum istud falsi honoris ministerium
 non honestat rerum humanarum fastigia,
 sed incestis lenociniis polluit;
 nec, qui ea tenent, ornat sed onerat.

His

His vbi locus,
exolescunt prisca mortalium bona,
moris cultusque frugalitas, fides, grauitas & decus genuinum;
succedit in principum domibus assentatio,
perpetuum malum regum,
nec non
solennia regnantium crimina plurima,
quæ principes euertunt non malos,
multantque clade miseranda.

Nam ad vltimum
detestantur malos principes, qui malos fecerunt,
accesitamque prauis artibus miseriam publicam,
vagus & irritis destinationibus aliquandiu sustentatam,
multiplex perfidia, dum conatur dispungere, asperat,
Boni principes,
conscii suæ magnitudinis & legitimæ maiestatis,
remouent ludicras artes a sui cultu;
& ostendunt,
se falsis honoribus superiores,
dum recusant ambitiosæ vanitatis ludibrium,
veris pares,
dum eos accipiunt inuiti,
nec acciperent,

nisi Deo deberentur, cuius imaginem in terris circumferunt.
Talem agnoscant **PRINCIPEM NOSTRVM**,
qui rite honestare velint eius aduentum;
excogitent speciem solidam
honoris veri & speciosi.

Vulgaria honorum insignia consumta sunt adulatione,
attrita abutentium libidine promiscua,
exhausta ambitione stulta.

Vnum & singulare genus superest erga PRINCIPEM REDVCEM;
diuino eius genio consentaneum,
& tale, cui nec ipse refragabitur:
superfedere prædicatione publica,
nec extollere merita, sed colere tacita veneratione merentem,
& vt tam benemereri possit, quam vult, de republica,
bene de rebus Christianis,
bene de nobis.

Deum precari, & id ipsum mereri.
Ita reuerentius agemus cum **PRINCIPE NOSTRO**,
si præclara decora & documenta maturitatis,
quæ ex primæ ætatis actu eluxerunt,
integra illibataque cogitationibus nostris reseruemus.
votis consecremus & precationibus,
auctus & plenam maturitatem expectemus.

Hoc

Hoc pacto
merita sine plausoribus venient in plausum,
sua nitescent pulchritudine,
& lenocinio remoto tanta, quanta sunt, esse videbuntur.
Ibit profecto in secula, si qua supererunt,
ornatissimum principem modica vsurpasse ornamenta,
nec excedentia modum amplitudinis ciuilis.
Accedet numerosæ Saxoniorum ducum gloriæ
noua gloriæ species.

Hanc
florentissimus infert genti suæ PRINCEPS,
qui,
dum ad augendum fastigium nihil superesse videt,
nouo modo statuit crescere:
submittit seipsum, & simul quicquid celsitatis sibi
submitsum erat,
descenditque, dum non est, quo ascendat altius,
securus & capax magnitudinis suæ.
Gens enim Saxoniorum ducum a nullo periculo
longius abest, quam vilitatis & humilitatis contemptæ.
Tanti PRINCIPIS exemplo
quis contemptore ambitionis animo dubitet conculcare
mortales caducosque titulos,
& inanium insignium apparatus?
Ita est in rebus humanis:
vita principum publica censura est;
ad eam diriguntur & conuertuntur omnes.
Fastigii principalis admiratio
nihil tectum, nihil occultum finit;
recludit non modo domos regias,
sed cubicula ipsa intimosque secessus,
arcanasque viuendi rationes famæ & imitationi proponit & explicat.
Quas si princeps regit lege Christiana,
in publicos mores plus confert domestico exemplo
quam imperio.
Noster cum maiorum ritu optimos velit ciues,
talis ipse esse laborat,
conscijs muneris sui,
& prouidus æstimator immortalitatis:
cumque populus, legibus dominicis viuere assuetus,
flexibilis sit & sequax in quamcunque partem ducatur a principe,
ille in optimam ducere sataget.
Perstet maturus ille vitæ tenor,
qui PRINCIPIS NOSTRI ætatem decorauit immaturam:
vigeat in sacratissimo pectore tenax iusti sanctique moris propositum,
nihil valebunt in mores anni venientes,
qui in commutandis hominibus multum valent,
in principibus plus.

Ma-

FX Md 955

Maiorem fastigio suo animum
nec fortunæ indulgentia molliet,
nec principales copiarum ad seignitiem luxumque detorquebunt.

Seriarum laxamenta curarum
&

vicissitudines senatorias
non præstabunt otiosæ voluptates,
sed ministeria religiosa & sanctioris otii argumenta.

Ita inter imagines maiorum,
per vestigia eorum sancta & gloriosa
grassabitur ad decus verum & immortalæ.

&

cui illi fuerunt exemplum boni rectique,
ab eo idem petet ætas præsens & populus obnoxius,
repetet posteritas.

Beati tanto munere ciues!

Ite & ita excipite
ostensa faustiorum temporum auspicia,

vt

BENE EVENIRE

precemini

PRINCIPI, REIPUBLICAE, VOBIS.

MEMORIAE POSTERITATIS SACRANT
GYMNASII GOTHANI

RECTOR ET COLLEGAE.

LITTERIS REYHERIANIS,

CIO DCXCIII.

Velleius Histor. l. II. c. CXXVI.

*Facere recte ciues suos PRINCEPS optimus faciendo docet;
cumque sit imperio maximus, exemplo maior est.*

921

ULB Halle

3

004 956 818

WM

Adeo lætissima PRINCIPIS aduentantis facies & vultus amabilis
hæret in oculis, ore, animo

obnoxiorum t...
Officiosi m...

resp...

nisi solenniora f...
rimare c...

CIR...

vt talis esset ex hu...
vt salutari...

vt puluis ab ordinum duct...

effecerunt cor...
MAIORES

nil

in pu...

Tam august...

n...

terraru...

PRINCI...

CIRCI c...

dum colere...

oppr...

percellu...

in vicem voc...

litterati...

suspe...

omi...

pro fel...

Hoc eni...

vn...

quin v...

nu...

Ista ciui...

le...

publicæ fa...

t,

tro :

spicariusque

Ac-

